

Pro dlužníka je dražebník často ztělesněním zla

Komora dražebníků ČR poskytuje bezplatnou pomoc

Bohužel až příliš často se věřitelé, respektive jejich právní zástupci, domnívají, že pouhá zástava je „dražebním“ titulem pro zpeněžení v nedobrovolné dražbě. Dokonce nedávno jsem obdržel dotaz od jedné z renomovaných advokátních kanceláří, jaké jsou podmínky provedení nedobrovolné dražby movitých věcí, na které bylo uplatněno zadržovací právo dle ust. § 2234 ObčZ. Je zde uvedeno, že pronajímatel má právo na úhradu pohledávky vůči nájemci zadržet movité věci, které má nájemce na věci nebo v ní, a poté lze postupovat analogicky dle ust. § 1359 ObčZ.

Odpověď na výše uvedenou otázku je jednoduchá. Samo o sobě zadržovací právo není dražebním titulem pro vyhlášení nedobrovolné veřejné dražby dle ust. § 36 zákona o veřejných dražbách (ZVD – zák. č. 26/2000 Sb.).

Komora dražebníků ČR poskytuje bezplatnou pomoc insolvenčním správcům, dlužníkům, věřitelům i účastníkům dražeb. Sdružuje „dělňíky úpadkového práva“, kteří zpeněží majetek dlužníků veřejnou dražbou, nebo aukcí. Každý dražebník má své know-how, a to nejenom v případě, že se uspokojí věřitel nedobrovolnou dražbou. Často pouhá „přítomnost“ dražebníka vede k tomu, že dlužník začne komunikovat a dojde k dohodě s věřitelem. Nakonec se dražba neuskuteční, což je pro všechny mnohdy nejlepší řešení, i když dlužník musí uhradit i náklady dražebníkovi spojené s tímto „vymožněním pohledávky“.

Chápu naše politiky, že dlužníci jsou důležitou „kohoutou“ voličů. S tím, jak bude objektivně dlužníků přibývat, bude třeba najít nějaký politický a sociální kompromis. Protože je více dlužníků než věřitelů, je mezi lidmi převaha názorů, že dlužníci jsou ti postižení, které odírají věřitelé. Už před lety mně jeden z dlužníků řekl: „Jak můžete klidně spát, když jste dražebníkem?“ Odpověděl jsem mu: „Bohužel peníze nerostou na stromě a zkuste někomu půjčit, který nebude splácet, jako vy.“ I věřitel bývá „dlužníkem“, který má tyto peněžní prostředky od klientů, investorů a musí své závazky plnit. Nebo se naše země stane kotlínou dlužníků, kde všichni si budou navzájem dlužit?

Domnívám se, že často dlužníci se chovají nezodpovědně. Vezmou si úvěr na podnikání, který má celou řadu tvrdých sankčních poplatků, je zajištěn zástavním právem k jejich domu či bytu a sepíše notářskou dohodu o vykonatelnosti, umožňující prodej této nemovitosti v nedobrovolné dražbě.

Peněžní prostředky použijí ne na podnikání, ale na vlastní potřebu, třeba na vybudování krytého bazénu u domu. Dlužník přestane dluh řádně splácet, s věřitelem nekomunikuje, což vede ke zesplatnění tohoto dluhu, včetně sankčních poplatků. Dluh se tak oproti jistě navýší.

Protože i věřitel musí splácet své závazky, využije služeb dražebníka. V lepším případě dojde k dohodě mezi dlužníkem a věřitelem, v horším případě k vyhlášení nedobrovolné dražby. Dlužník na to často reaguje tak, že si najme vinkláře – pokoutního „advokáta“. Protože dlužník není schopen zaplatit odpovídající palmáře, je i žaloba na zkušeného dražebníka „bezubá“. Dlužníky varuji: „Zalovat můžete cokoliv a kohokoliv. Zbytečně však vyhazujete peníze.“ Moje poslední zkušenost je, že advokát podal žalobu až po lhůtě, nebo prokázal základní neznalost dražebního procesu dle ZVD.

Příprava a vyhlášení nedobrovolné dražby k datu jejího konání je cca 2,5 měsíce. Protože po podání insolvenčního návrhu dlužníkem musí dražebník od nedobrovolné dražby upustit, v případě že je insolvenční návrh soudem zrušen, se celá „dražební procedura“ opakuje. Znáám i několik dlužníků, kteří toto šikanózní jednání provedli již dvakrát. Získali tak „bezúročnou půjčku“ a pokud skutečně skončí v insolvenční, i cca na dva roky. Ano, celkový dluh sice naroste, ne již v insolvenční, ale limit uspokojení věřitele je dán hodnotou zástavy.

Dalším oblíbeným „trikem“ je žaloba na nepřipustnost prodeje zástavy v nedobrovolné dražbě. Zpeněžení dražbou se zastaví, dražba se odročí a o této žalobě pravomocně rozhodne soud i za několik let. Potom se znovu vyhlásí nedobrovolná dražba a dlužník do dražby „hodí insolvenční vidle“. I v tomto případě věřitel má splatnou pohledávku, na jejíž úhradu bude čekat i mnoho let. Navíc proces zpeněžení dražbou odrazuje konečně zájemce koupit si nemovitosti v dražbě. Mnoho zastánců dlužníků tyto skutečnosti nereflktuje, nekalkulují výnos z rizika, poukazují jenom na „nominální úrok“.

Lze očekávat, že současná krize bude mít i vliv na vztah věřitel – dlužník. I některá připravovaná legislativní opatření jdou dle mého názoru spíše ve prospěch dlužníků. Obávám se, že z důvodu politického populismu se stále více budou prosazovat zájmy dlužníků na úkor věřitelů. Nabídka ze strany věřitelů se sníží, a tedy se nakonec budou poskytovat úvěry „dražší“ a i jinak zajištěné. Ekonomická realita je neúprosná a nás všechny časem dostihne.

Věřitel a insolvenční řízení

I. Úvod

V letošním roce věřitelé očekávají v duchu nové úpravy odpovědnosti členů statutárních orgánů při úpadku obchodní korporace první žaloby na doplnění pasiv.

Tato změna zásadním způsobem rozšiřuje odpovědnost členů statutárních orgánů při úpadku společnosti. Jednatelé, kteří jsou dnes v pozici věřitele, berou tuto změnu vážně, protože v důsledku vzniku nedobytných pohledávek za dlužníky v insolvenční se i oni mohou stát statutárem na straně dlužníka v úpadku.

„Věřiteli důvěřuj, ale prověřuj“

II. Příklad

Společnost CZECH ENERGY SYSTÉM a. s.,

IČ 2289 77 009 byla založena v roce 2009. Hlavní činnost společnosti byl maloobchod s PHM. V České republice měla společnost celkem 14 provozoven čerpacích stanic.

Roční obrat a počet zaměstnanců byl dle Českého statistického úřadu následující:

Počet zaměstnanců

Zveřejněno v letech 2017 a 2018 = 50 až 99
Zveřejněno v roce 2019 = 25 až 49
Zveřejněno v letech 2020 a 2021 = 0

Roční obrat

Zveřejněno v letech 2017 až 2020 = 500 až 999 mil. Kč
Zveřejněno v roce 2021 = 100 až 199 mil. Kč

Personální a majetkové vazby jsou patrné z příloženého Diagramu vazeb. Přerušované spojnice v Diagramu jsou vazby historické a plně spojnice jsou vazby aktuální.

Insolvenční řízení

Věřitelský insolvenční návrh byl zveřejněn v červenci 2019 a usnesení soudu s rozhodnutím o úpadku bylo zveřejněno v říjnu 2020. Přezkoumané jednání a schůze věřitelů byly přeloženy na 29. 4. 2021 (list B-37). Věřitel, který podal insolvenční návrh, si přihlásil pohledávku ve výši 68 mil. Kč (list B-38). Statutární orgán dlužníka si přihlásil 33 mil. Kč. Stát si prostřednictvím FÚ a ČSSZ přihlásil celkem 21 mil. Kč.

